

391338

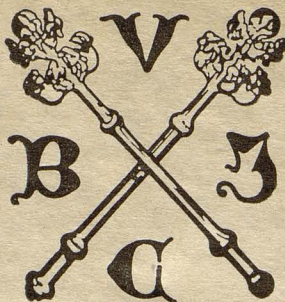
391361

Mag. St. Dr.

II

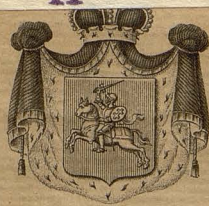
1085 [v. 53]

391338

391361

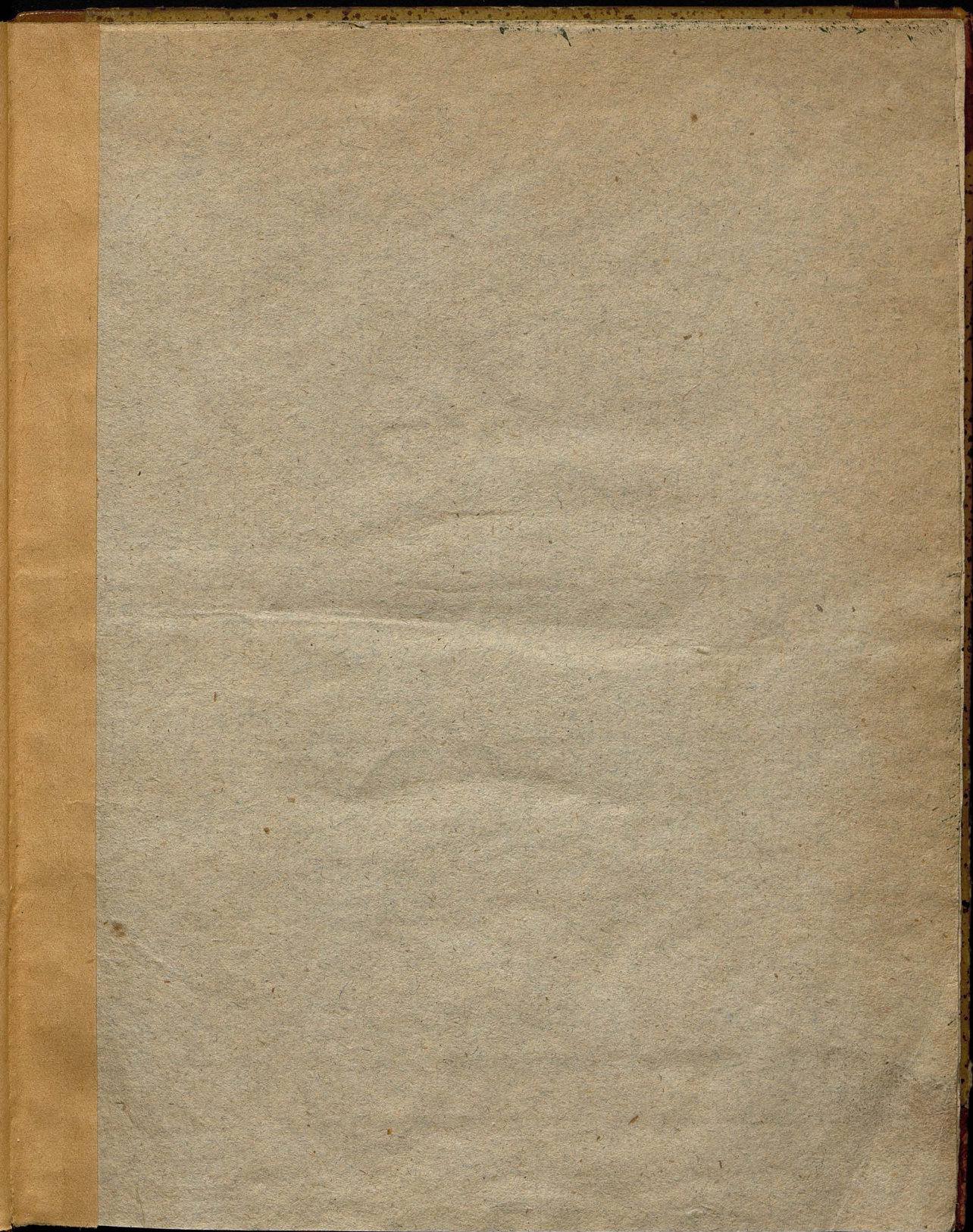
Mag. St. Dr. II

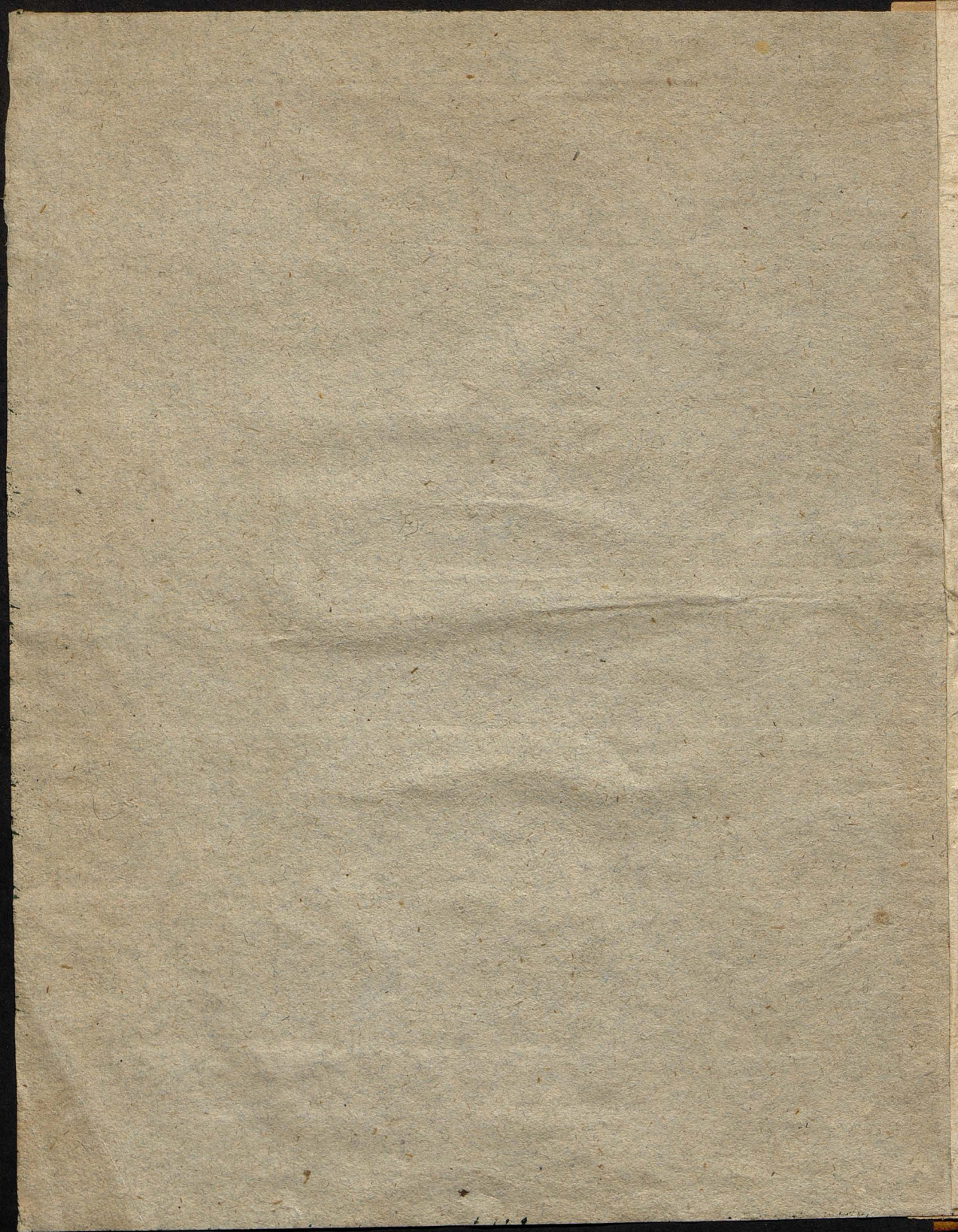

Ex-Libris
PODHORCE

AGRY GR.

1319

M O W A

JASNIE OSWIECONEGO XIAŻĘCIA JMCI
LUBOMIRSKIEGO

Marszałka W. Kor. na Seffyi Seymowej Dnia 1go

Pazdziernika 1774

M I A N A

Dotąd Królu Najjasneyłzy przemocą sprzymierzonych potencyi ucisniony Obywatel, bez sił narodowych, bez wsparcia y pomocy Krolewstwu temu sprzyiaznych, wyciskiem zagranicznego Zolnierza, co moc kazala, w głębokim milczeniu przyiac, był zniewolony. Tey ci to przemocy dzieło; nieczynność negocyacyi, ale wyrok nakazow przynieśliśmy przed Tron W. K. Mci. na Seymie w roku przeszłym z Limity przypadającymi w Opisach zawartych Traktatow z przymierzonemi Nam Potencyami.

A

Dziś

391338

II

1

Dziś Krolu Najiaśnieyszzy gdy do czynności wewnętrznych Kraiu tego, cokolwiek jest nam dozwoloney wolności przymawiać się, gdy natężona przemoc folguie, y dozwala pełnić obowiązki dobrego Obywatela, jest powinnością każdego przed Tronem W. K. M*C*i w przytomności zgromadzonych Stanow, przełożyć uciski, y szkodliwości całego Krolewstwa.

W przeciagu pułtora rocznego czasu wymierzonego Nam do ustaw Kray uszczęśliwiających, cożeśmy zrobili Krolu Najiaśnieyszzy ku pomyślności tego Krolewstwa? Co za owoc prac naszych do Tronu W. K. M*C*i znosimy? Dobroć Twoia Najiaśnieyszzy Krolu, y Stanow zgromadzonych R*p*tey, nie wyciska po nas scislego z czynności naszych sprawunku, a właściwe Nas przeświadczenie zawstydzałac, szukać każe w zwłoce czasu, ukrycia naszego przestępstwa, y dla tegoć to o dalszą Limię dopraszamy się.

Zniewolone koncessyje naycelnieyszzych Prowincyi Krolewstwa tego, sprzymierzonym Potencyom, przynieść miały szczęśliwość refzty tego Krolewstwa.

Interes Religii co do Dyffydentow; stypulacye y warunki dla Narodu, ktore być miały pod nazwiskiem

Podh.

Bibl. Jag.
1056/57 KZ

139.

skiem articuloꝝ separatorum, Traktaty Comer-
ciorum, wszystko to w głębokiey u nas pozostało,
zagrzebione niepamięci, że nic w tym ustanowione-
go okazać niemożemy.

Zatrudniamy się formą nowego rządu, cały
rząd Krolewstwa przeistaczając, uymuiemy naycel-
nieysze prerogatywy Tronu Krolewskiego, wzrusza-
my kardynalne Prawa swobod Narodowych osłabia-
my wszelkie Juryzdykcyę y Magistraturę, a wysta-
wiamy nową *Consilii permanentis* ktore w siebie wład-
uściuie moc y samowładność wszystkiego.

Niech zaświadczą Akta Grodu Warszawskiego
iako choynie udzielamy sprawiedliwość, pod ozdo-
bnym nazwiskiem *Kommissye do przyspieszenia sprawie-
dliwosci*, a ztąd iako między Obywatelami wskrze-
siliśmy niechęci, nienawiści; y kollizye.

Wiekami zasiedzieli Obywatele w Fortunach
swoich, w swoich siedliskach są wzruszeni, inni kil-
kunasto Dekretami niezaskarżonemi zadzierżeni y za-
dziedziczeni, w swych Possessyach są poruszeni, y
w samych nawet opisach, w prawach swych upadają.

Wskrzefzona Namiestnicza władza W. K. M.Ci.
odżywieniem Trybunałow, lecz martwe ich są czy-
ny.

ny, gdy wyznaczeni tyle Kommissyow, przez licznosc swoja y konnexe do siebie maiace, wyciagnely z pod tego Sadu sprawy wlasnie onemu z prawa przy- nalezace.

Maiatki spadłe na *Rzplta post suppressam Societatem Jesu* tak nieruchome iako w frebrach y pieniądzech iak są rozrządzone, iakie ztąd były zyski, iakie są y pozostaną dla Rzptej, czas to doskonale odkrycie, wprzod jednak Rzpta z rządow naszych wiedzieć będzie, iż się z tak liczną fortuną rozstała, niżeli się iej dostała.

Są wielokrotne inne czynności ktore W. K. M Ci y Stanom zgromadzonym, iak tajne być niemoga, tak tu do rozważenia y potwierdzenia podane być powinny. Wpatrzy się Rzpta w czyny nasze, a uzna jeżeli dopełniamy włożone na nas obowiązki.

Zachodzą ieszcze nieodbite czynności dla nas Nayiaśniejszy Krolu to jest, obmyślenie nie uchronnie potrzebnych 'dochodow Rzptej. Zastraszony już jest umysł Obywatelski na Subdelegacyach podatkowych iż koniecznie potrzeba podatkow wynoszących na 33 Milionow.

Doskonałość Twoja Nayiaśniejszy Krolu ziedno-
czo-

czona z miłością Narodu, uzna niesposobność takiego podatku któryby zniszczył Kray cały.

Niech sobie wspomni każdy iakie były dochody przed czasem oderwania nayobfitszych Prowincyi tego Krolewstwa? niech sobie wspomni każdy, iak mocno wzruszony Narod pozostał podwyższeniem do 23. tylko milionow Podatkow w roku 1767. gdy jeszcze w całości Kray cały pozostawał? Coż dopiero dziś Narod mówić będzie, gdy z pomnieyszeniem Kraiu powiększone widzieć będzie na siebie nakłady do 33. Milionow. A czyliż to jest myślą y wolą pozostałych Braci po Woiewodztwach? a czyliż w tym bez wyraźnych Instrukcyi Woiewodztw postępować możemy, a jeszcze bez przytomności kilka Woiewodztw Posłow swych niemających.

Wielkość podatku stanowiąca być powinna do proporcyi dochodow masy roczney intraty całego Krolewstwa, nieładząc się idealną reprezentacją wniesć należy w poznanie istotne onych, zastanowmy się nad utratą naybogatszych y nayludnieyszych Prowincyi, uznamy że wfszytkie wyloty handlu naszego zagranicznego, od woli zagranicznej są dependujące wewnętrzny handel uciśniony przez odpadłe Miasta Kraiowe, handel naywiększy prowadzące; odpadła sol z Zup W. K. M. Ci y Dobr Ziemijskich, ku życiu ludz.

ludzkiemu potrzebna, ta z gotowizny wyniszczać
Kray będzie, a czyliż tak wielkie podatki dziś sta-
nowić możemy.

Trzeba dochodow dla powagi, y dostoięństwa
Tronu W. K. Mci; trzeba dla Woyfka, trzeba na
Cywilne expensa bezpieczeństwo dochodow W. K.
Mci być nie może beż należytości pewney dla Woy-
fka, Woyfko zawiedzione będzie, gdy Stan Cywilny
płatny nie będzie.

Nic łatwiejszego iak rzec tylko iż chce Rzplta
mieć 33. Milionow podatkow; co za tym następować
będzie? Ucisk ludu mizernego, w niesposobności
wypłacenia podatkow, exekucją Woyfkową niszczo-
ny być musi, exekucya każdemu podwoi nałożony
ciężar; a z takiego ucisku każdy uchodzić będzie
zniewolonym, pozostańa puste Wsie, widoczna depu-
lacja, ktora niszcząc Kray cały, do ostatney ro-
spaczy przywiedzie każdego; a widoczny zawod
w zamierzonych dochodach W. K. Mci uczyni, Woy-
fko w swey płacy zawiedzie, Stan Cywilny bez płacy
pozostawi.

Niech będą Nayiaśnieyszy Krolu powiększone
podatki nie podług arbitralnego życzenia naszego,
ale do proporcji znieść się mogących ciężarow przez
Kray

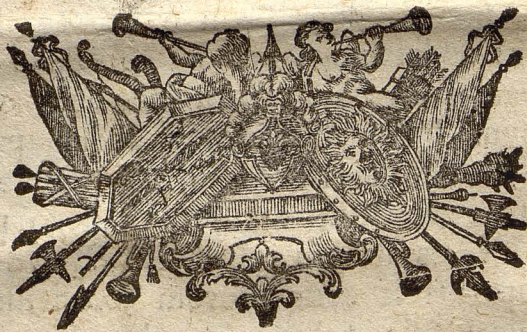
Kray zubożały. Wprzod potrzeba poznać możność wypłacenia, niżeli płace wyznaczać. Będzie na ten czas dostarczało potrzebom Tronu W. K. Mci. Niech expens na Woylko idzie w proporcyci podatkom znieść się teraz mogącym; niech dawne expensa Stanu Cywilnego dla potrzeb ważnieyszych pomniejszone zostana, niech nowe stanowiąc się maiące pensye, lub do nowych Magistratur przyłączone, do pomyślnieyszych czasow odłożone będą, a tak Krolu Nayaśnieyszy bez wielkiego ucisku wiernego Ludu znaydziesz W. K. Mość w częściach niewielkich, powiększenie dochodow Krolewstwa tego, na wydatki nieodbicie potrzebne.

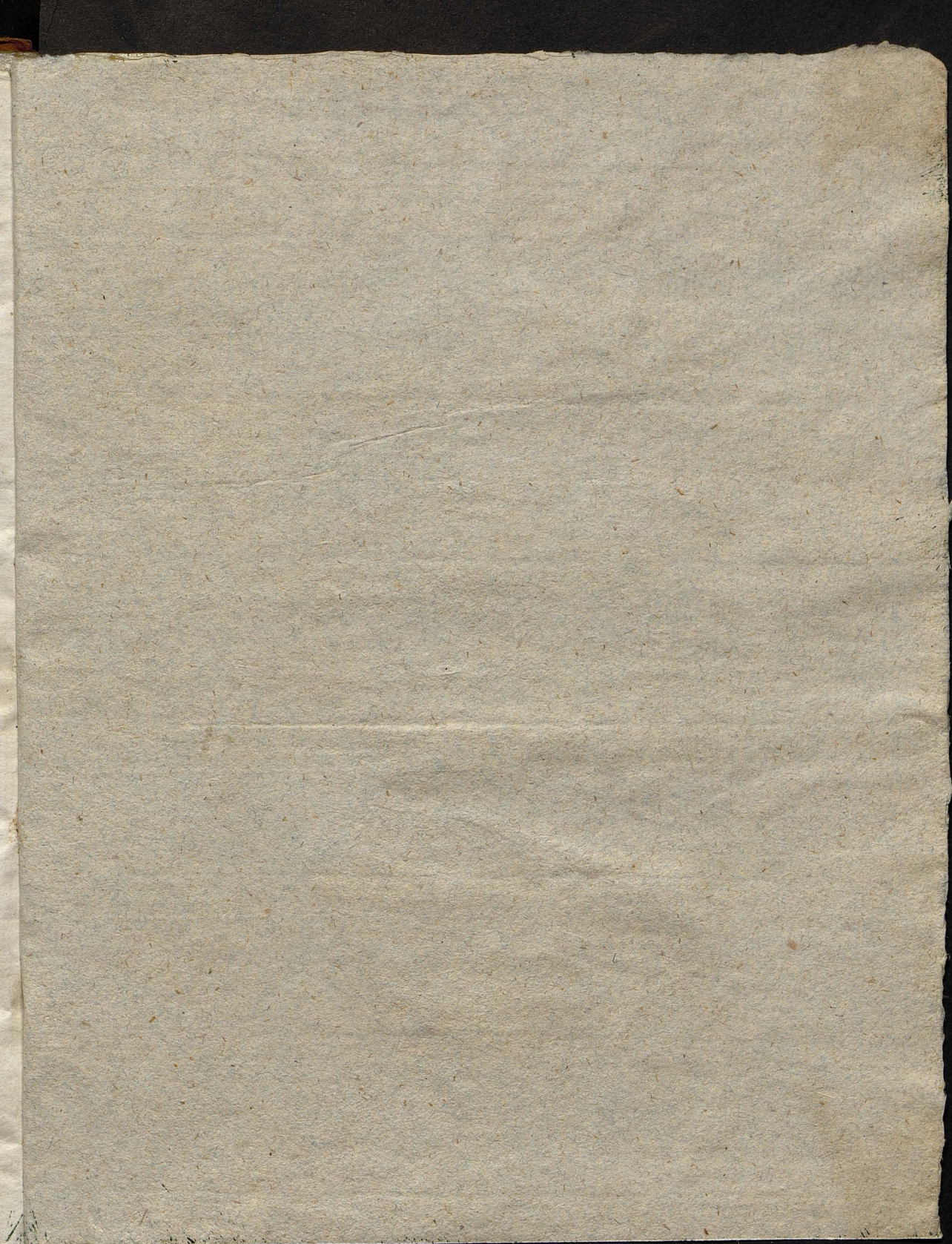
Te wyrazy moje z obowiązku zaprzysiężonego quid quid nocivi scivero u Tronu W. K. Mci złożysz, sam się dopraszam o Limite, lecz nie do czasu tak oddalonego, iak w Projekcie czytany jest wyrażono, y z tym warunkiem: aby w Projekcie dołożonym było, żebyśmy w żadne partykularne Civium interesa niewchodzili, ale iedynie dokończalito, co jest zaczęty dla kraiu całego potrzebnym to jest: Interes Religii respektem Dyssydentow: Articuli separati & comerciorom oraz ustawa podatkow nieodbicie tylko potrzebnych z poleceniem zupełney oszczędności,

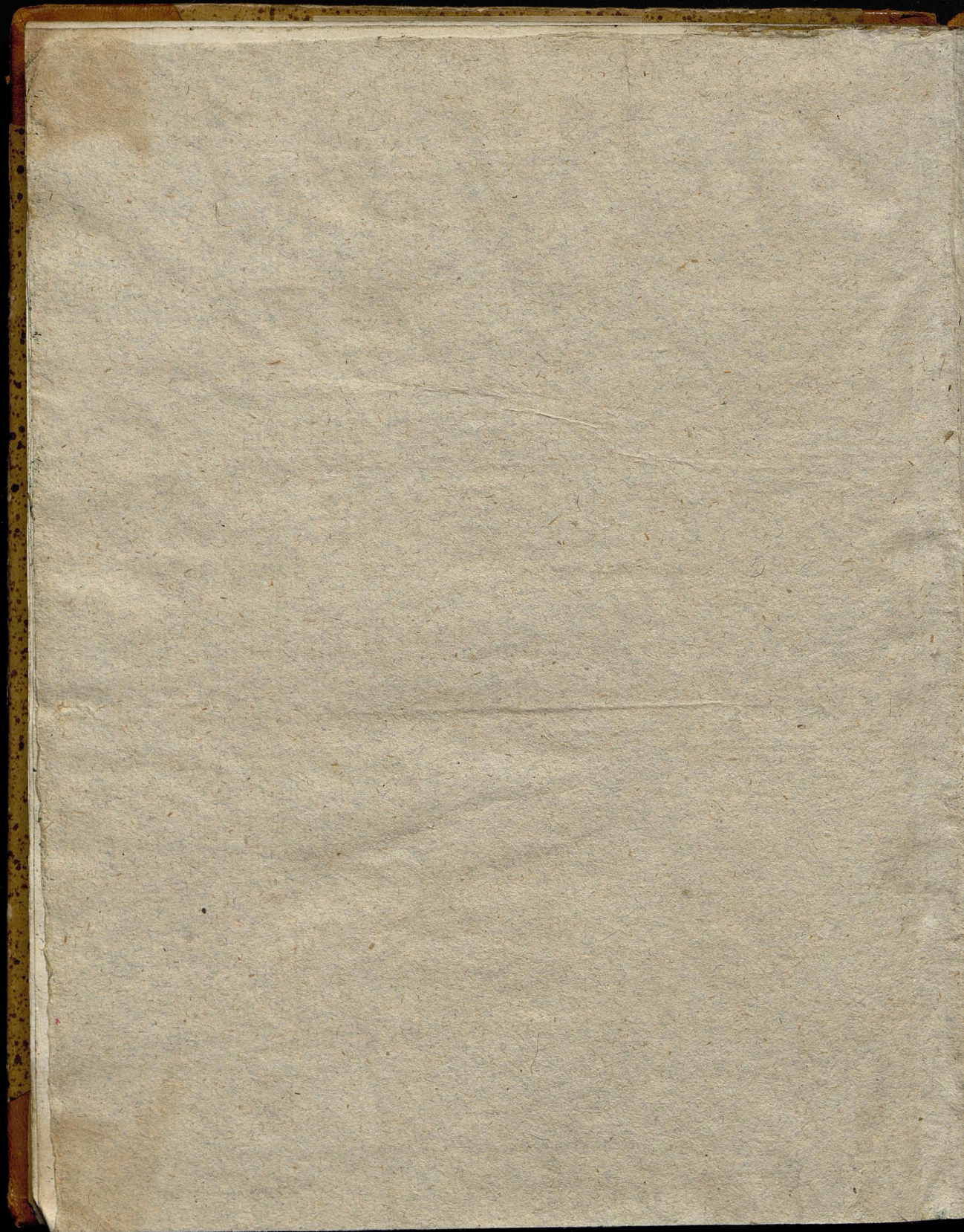
Te

Tę Limitę dla tego nie sądziłbym potrzebą w daleki puszcząć przeciąg, abys W. K. Mć. iako Oyciec Oyczyzny tym łatwiey w czynności nasze wpatrywał się iezeli dopełniamy wołą y wyroki W. K. Mci y Stanow zgromadzonych.

A kiedy nieodbicie do układu podatkow zabierać się będziemy, gdy ten ciężar na kray pozostali wyznaczać mamy, niech ten Kray ma zasłonę w protekcyi Pańskiej, W. K. MCI od wszelkich innych uciskow, aby tym ochotfzy tym zdolnieysz być mógł znosić ciężar podatkowania: niech powagą Twoią Nayiasnieysz Krolu uskutkowany będzie punkt świeżo zawartego Traktatu, aby od Woyska zagranicznego Kray cały zupełnie był uwolniony.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0026221

